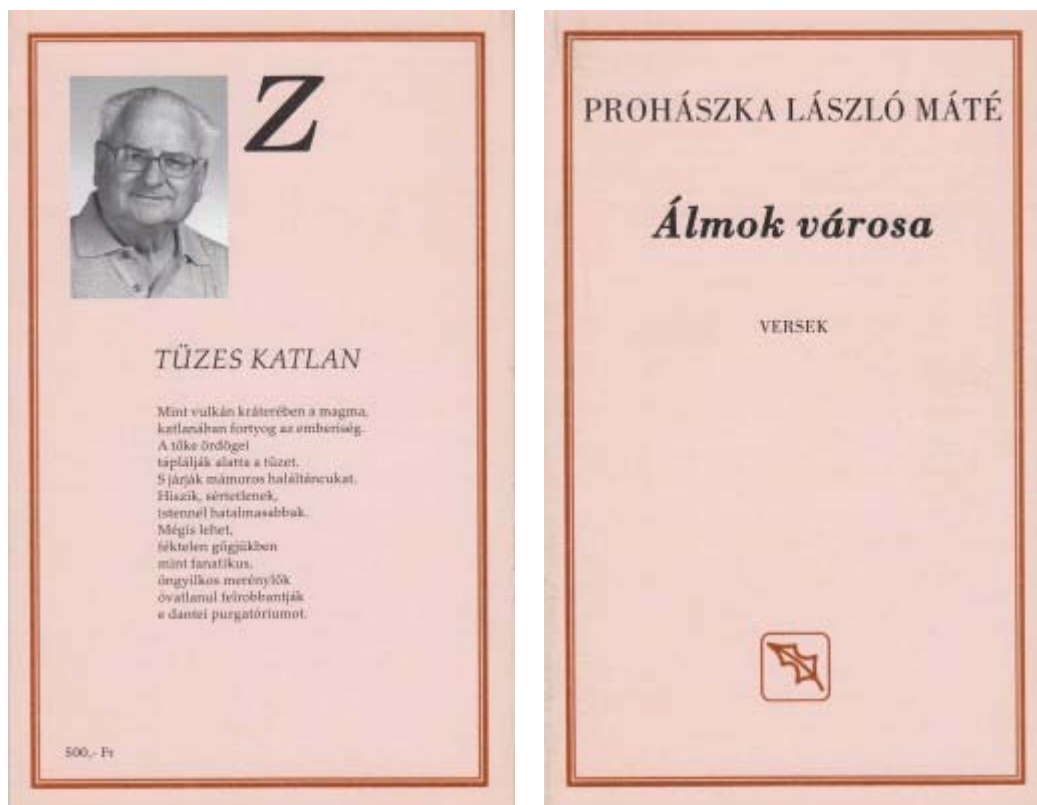

PROHÁSZKA LÁSZLÓ MÁTÉ

Álmok városa

VERSEK

BUDAPEST

**Sorozatszerkesztő:
SIMOR ANDRÁS**

**Tipográfia:
DOMJÁN ISTVÁN**

© Prohászka László Máté, 2009

TÜZES KATLAN

Mint vulkán kráterében a magma,
katlanában fortog az emberiség.
A tőke ördögei
táplálják alatta a tüzet.
S járják mámoros haláltáncukat.
Hiszik, sértetlenek,
istennél hatalmasabbak.
Mégis lehet,
féktelen gőgjükben
mint fanatikus,
öngyilkos merénylők
óvatlanul felrobbantják
e dantei purgatóriumot.

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

DIDERGŐ TÁJ

LEVÉL MIKES KELEMENNEK

(Anno: 2008.)

*„Az embereket vagy a haszonkeresés,
vagy a félelem –vezérli, ritkán a szeretet
vagy a becsület.”
(Mikes Kelemen: 107. levél)*

Kedves Bátyám!

Lehetnénk szegről-végről,
távoli atyánkfiától rokonok is,

hiszen anyám Zágonban született,
nagyapám pedig ott volt tanító.
De csak spirituális rokonság
köt hozzád.
Gyökereimben úgy szakadtam ki Erdélyből,
hogy még emlékképeimben
sem tudom felidézni
a kedves tájat, hőn szeretett,
régén látott otthonodat,
a furfangjukról híres székely embereket.

Nekem Pesterzsébet, a külváros,
a szobakonyhák nehéz levegője
szabta meg sorsomat.
Sokáig a gyermek
varázsszemüvegével
a világból csak azt érzékelttem,
amit lelkem befogadott.

A magasra törő jegenyefák
tekintetemet az ég felé fordították.
A Nap titokzatos, vakító szikrákat
szóró óriás arany pengő volt.
S azon tűnődtem,
hogy lophatnék el néhány fénylő pénzt
a szűrős dárdájú testőrökkel
őrzött perselyéből.

Játékom soha nem volt,
de főutcánk, a „kossuthí” szegényes
bazárkirakata előtt követelődözve
mégse toporzékoltam.
Kövek, furcsa fadarabok,
üres cipőpasztás dobozok,
színes, csorbult üvegek, madzagok,
mintás rongyok voltak
kedvenc tárgyaim.
S csak én tudtam, ki-kicsoda,
s nem azok, amiknek látszanak.

Kedves Bátyámuram!

Te, távol hazádtól, török földön,
Mária Terézia „jóvoltából”
örökös száműzetésben
írtad leveleidet nem létező
nénéd asszonynak.
Az uralkodók olyan jámbor
embertől is féltik hatalmukat,
amilyen Te vagy.
Reményt vesztetten is, miben bizakodtál?

Az utókor megőrzi, kézbe veszi
hátrahagyott testamentumodat?
S veled szomorkodik az erdélyi havasok,
dús erdők, illatos, tág mezők, termékeny
földek utáni sóvárgásod miatt?
Hogy tudja meg a magyar,
a legszegényebb, mezítlábas, bujdosó kuruc is
Rákóczi fejedelem haláláig arra készült,
hogy újra kibontott zászlókkal,
hű alattvalóival hazatér
Tarpára, szép Magyarországra.
S örökre véget vet a Habsburg elnyomásnak.

Azt is jól láttad, hogy „rendszerint a szegény
fogja meg a madarat, de a gazdag
eszi meg vacsorára”.

S hogy szerelmed, Zsuzsika
inkább lett gróf Bercsényiné,
mint egy vagyonától fosztott
székely góbéné.

Kinek ládájában nem „villog ” arany,
s a nemesi kutyabőre is elszáradt,
az se szerelmet, se megbecsülést
senkitől ne várjon.
Attól elpártol a szerencse,
mert a pénz oda fial, ahol
sok-sok társra talál,
így van ez ma is,
ebben nincs változás.

Tisztelt Bátyám!

Most csak ennyire futotta időmből,
s ígérem, gyakrabban írok Neked.
Közeleg az este, kertemben
rigó fütyönt, a kapzsi darazsak,
mint a szoknyapecér párbajhősök,
fullánkjukat villogtatják,
és elorozzák az illatos virágport
a méhek elől.
S ha hazatérnek a meleg kaptárba,
a méhkirálynő biztosan megszidja őket
gyávaságukért, hogy nem harcoltak
az erőszak ellen.

A BUKÁS ÉVE

Akkor születtem,
mikor a kapitalizmus félistenei
veritékes homlokukhoz szorították
a pisztoly rideg csövét.
Fröccsenő vérük beszennyezte
a pénz szentélyfalán lógó ikonokat.
S mint ünnepi konfettik röpködtek
az értéktelen részvények
vastagon belepve
Amerika sugárútjait,
így sem fogták fel a toronyházak
ablakán kiugrázó bankárok,
tönkrement kisbefektetők testét.
Puffanásuk megrengette a világot,
Európa lomha földjét.
Sikoltásuk túlharsogta,
gyenge sírásomat.

MIKULÁSNAPRA

Mostanában bizonyos körök
sokat emlegetik Önt.

Gyerekként szerettem
a névnapját, mert szüleimtől
a csupasz virgács mellé
nápolyi mikulást kaptam.
Az ünnep alkalmából
a vaskasszából még
néhány fillért is elcsórtam
„medveszarra”. Így hívtuk
a fekete cipőfűzőhöz hasonló
háborús édességet.

Emlékszem fehér paripájára.
A moziban,
a Híradóban láttam.
Parádésan rúgatatott
az Andrássy úton.
Büszke fejét rázva,
farkát felemelve,
igazi katonalóként
hangos trombitaszóval üdvözölte
a rendőrség mögött
ácsorgó nézősereget.

Apám, a dörzsölt lókupec,
elismerően mondta:
„Ez ló! Mekkora fingik!”

HIMNUSZ

*„Mélázó félszem, te kiégett, te áldott!”
(Juhász Gyula: A Himnusz)*

Kölcsey!
Hazádért aggódó magányos szellem!

Egy népnek sincs ilyen
szomorú Himnusza.
Múltat sirató,
bús imádság.
Szent szöveg.

Lelkünk pergamenjén
kitörölhetetlen tetoválás.

Mégis az új évezred,
a globalizálódó világ
kihívásai ellen
más himnusz kell.

Mint zsebünkben
összegyűródött papírpénz,
megkoptak,
elértéktelenedtek
a honszeretet szavai.

Földrészek sorsa
az ingtag tőke,
a manipulált tőzsde
kártyabarlangjaiban dől el.

KÉT HAZÁBAN

Kifakult a türkiz ég,
akár a viseltes ing
a sok mosástól.
Vé alakban vadlibák vonultak,
mintha otthonukat feldúlták volna,
s tél előtt új hazát keresnek.

Tömjén illatot hozott a szél,
a nyárnak a természet papja
feladta az utolsó kenetet.

Térdig jártam a kert a szomorúságában.
Fák siratták harcban elhunyt
katona fiaikat.

Hangosan gágogott a vezérlúd,
hívott, csatlakozzam hozzájuk.
Nem létező szárnyam
hátamon hiába csattogott.
A szülőföld bilincse nem eresztett.
S míg a madarak eltűntek a horizonton,
eltűnődtem:
lehet-e egy szívvel két hazát szeretni?!

VONATOK TUTULNAK

„Tehervonatok tolatnak”

A város szélén csikorognak, tutulnak
a megrakott tehervagonok.
Nem csak a kivénhedt mozdony,
cigarettd füstje is csípi szemed.
Pislogsz, nem látsz a jövőbe.
A haza sorsán kutakodsz.
Pedig az ég rendező pályaudvarán
már szorgos kezű vasutasok
készítik kuszáit fonálú sorsod
kettészelő szerelvényét.

Flóra távol,
a Balaton túlsó partjáról
almát küldött maga helyett.
Vígán serceg a gyerekek foga alatt,
míg a szárszói, szűk konyhában
a lábas fedőjét figyelmeztetően
emelgeti a gőz.
Az állomáson a várakozó szélén kívül
közeledben senki sincs,
aki karodnál fogva visszahúzna.

GALAMBKIRÁLY

Sehol nem láttam olyan különleges,
gatyástollú díszgalambokat,
mint a Jakab bácsi műhelye fölötti padláson.
Gyakran jártunk hozzá,

ha a lovak lábán elkopott,
eltörött a patkó, lesántultak,
vagy megnőtt a körmük.
A galambok vállamra szálltak,
kukoricával tömött zsebemet csipkedték,
tenyeremből ettek.
Csőrükkel csókolgattak,
turbékoltak, hízelegtek.

Galambkirály voltam,
s ők udvartartásom
legszebb hölgykoszorúi.
Trónomat nem hermelin palást,
pokróc takarta.
S a stráfkocsi platóját
csillárként beragyogták
a fa repedéseiben rejtőzködő
fekete szénszemek.
A tánchoz a zenét
fújtató, vasat olvasztó tűz,
üllőn pendülő kalapács,
lovak nyihogása szolgáltatta.

MESEBELI VÁROS

A régi otthonomról, a városról álmodom,
hol anyám hangja elaltatott.
S ő ébresztett, ugrasztott ki az ágyból,
ha még lustálkodni akartam.

A házat, ahol születtem, lebontották.
Az utcát is eltüntették.
Ha néha arra járok,
idegenül mozgok e magasba törő
falanszter országban.

Nem a régi világot siratom.
Gyűlöltem.
Nem találtam benne a helyem.

Éjjelenként, gyakran
ágyamban ébren forgolódom.
Emlékezetem padlásáról
hiába törlöm le a port,
nem hallok a dalt
a mesebeli városról,
amelyről anyám énekelt.

A SORS MÉRLEGE

Apám beállt vörös katonának,
magával ragadta a jelszavakat skandáló,
utcára tódult nép sodró lendülete?
A közös akarat,
az együttgondolkodás forró lélegzete?
Hitte, hogy Kun Béla
az elnyomottak,
a külváros perifériájára,
nyomornegyedekbe szorult
szegények szószólója?
Vagy csak azért döntött így,
mert otthon
kevés volt az étel,
sok az éhes száj?
S ha nem ül az asztal mellett
több jut hét kistestvérének?

Az ember tizennyolc évesen
mint piaci kofa sorsa mérlegét
nem tartja kezében.
Cselekedetét nem az ész,
a később keservesen megszerzett
tapasztalat löki előre,
vagy torpantja meg.
Viszi a jó szándékú
ifjú lendület, kalandvágy,
képzelete sörényét lobogtató
éjfelete, csillaghomlokú paripája.

A MÚLT TEÁJA

A múlt teáját
az emlékezés vizébe mártva
ülök a számítógép előtt
és kortyolgom.
Illata és arcomat csókolgató párája
szerető asszonyként
forgolódik körülöttem.
Bár csak Chopin lennék
s a billentyűkön
rég nem látott hazai tájról
vidám mazurkát
komponálnék.
De a szél port kavart fel
rég utcánkban.

A régi ház kapujában
- hol évtizedekig laktunk –
idegen kisgyerek állt
s kutyája figyelmeztetőn
morgott rám.

A TÜRELEM KENYERE

Őseim
mögöttem némán sorakoznak,
mint a kiásott kínai agyagkatonák.
Ajkukon mosoly, arcukon bizalom.
Hogy kétkedve hátranézek,
megtört, néma tekintetük
lökne előre,
pedig én óvatos vagyok.

Megtanultam,
minden talpalatnyi hely alatt
taposóaknákat telepítettek.
Ez nem a hagyományos háború.

A házak fedezékében,
utcasarkokon, templomokban
jó fizetett lesipuskások
arra várnak,
gondatlanul eléjük lépjek.

A türelem dohos, száraz kenyér,
ha nincs más, azt kell rágnod.

KÖDVÁROS

*Képzeld el az összes embert
ahogy megosztják egymással a világot*

(John Lennon: Imagine)

Kétségbeesve keresem
álmodom ködös városát,
a hozzávezető utat.
Ám a valóság forgószele
elragad, s játszi könnyedén
röpít házat, állatot, megszerkesztett
gépeket, haszontalan, de féltett
csecsebecsét.

S visz, nem tudom hová,
nem tudom, milyen világ felé.
Csak egyet tudok, más irányba,
ahonnan lélekszakadva menekülnék.

CSILLAGOS TÖRTÉNET

Reménye néma kolomp.
Férje elesett a Donnál.
Magányos vice sors,
ablak nélküli
padlásszobában.

Hajnalban vekker ébresztette,
éjféli mise harangja altatta.
Zümmögő bogár álma
laposan repült,
s nyekkent
az olajjal felkent padlóra.

A ház gettó volt.
A lakók ruháján
sárga csillag.

Hiába bizakodtak.
Didergős, decemberi napon,
hátukon batyujukkal,
derekukban puskatus nyomával
teherautókon zsúfolódtak.

„Vigyázzon a holminkra!” –
könyörögtek a folyosón,
a csurgó felmosó ronggyal
toporgó asszonynak!

Fagyos volt a Duna vize.
A halak néma szájából
véres buborékok pukkantak.

A KASZÁS KOCSIJA

Talán a halál béresei
felületes munkát végeztek,
s a marokszedő siratóasszonyok
nem kötöttek kévébe,
s kicsépett szalmaként

nem raktak a kaszás
gyászdrapériás kocsijára.

A sors mást szánt nekem,
mint hogy a szürke arcú,
beszennyezett reverendájú
ifjú pappal, híveivel és anyával
az utca csupasz járdájára
fektessenek.

Mire felsikoltott a sziréna,
már hullott az égből,
a bomba.
S nem jutottunk el
a parókia védelmet nyújtó
sírkamrájába

A lelkesz eltépődött Bibliáját
szorongatta.
Ajkát a kétségbeesett ima,
a félelem sápadt viasza
örökre lepecsételte.

A távolodó repülők halkuló zúgása
elnyomta a holt lelkek
szárnycsattogását.

DIDERGŐ TÁJ

A rémült, zakatoló szívnek
új reményt adott.
A zuhanyrózsából a fagyott testet
felolvasztó víz zubog.
Talán mégsem az?
Ördögi gondolat.
Mégis!
A csövekben mérgekígyók
sziszegtek.
A krematórium kéményéből,
mint szenvedélyes dohányos
pipájából,
nem fogyott ki a szívnivaló.
Éjjel, nappal füstölt.
A didergő táj
fehér lepelbe burkolódzott.

FILMNEGATÍV

Míg eszemnél vagyok,
kísért a fiatal, német katona
tört fényű, rám meredt szeme.
Retinája, mint fényképezőgép
negatív filmje, megörökítette
halványuló csodálkozását.

A kidőlt falú ház fürdőszobájában
nem zubogó vízben, fehér kádban,
vérében áztatta löporfüstös,
golyó lyukasztotta,
fagyos testét.

A tört porcelánt! vécékagyló,
mint szégyentelen prostituált,
kin szakasz baka keresztülment,
széttárta csámpás lábát,
s kilátszott agyonhasznált,
szutykos szemérme.

Az utcán
a légnyomástól csonkolt fákon
a halál varjúi kopaszon károgtak.
Fekete tolluk, keringőt táncolt
a szűzfehér hópihékkal.

ANGYALI ÜDVÖZLET

Néztük a lelőtt német katonákat,
gyermek szívünk tört poharából
nem bugyogott száanalom.
Ez nem csak az ő végüket jelentette,
hanem a háborúét is.
A szétrombolt ház
megmaradt, széltől dülöngő
léckerítésére akasztva
üres páncélöklön
fehér ruhás kislánként hintázott
a frissen hullott hó.
Már semmin sem csodálkoztunk.
Jégcsapok nőttek körünk helyén.
Bármilyen megtörténhetett.
Az égen csíkot húzó repülőkből
nem szárnyas bomba sívított,
a feledékeny teremtmény által
megkésve küldött angyali üdvözlét.

TALÁLKOZÁS

(1945. január 9.)

A tél gondos háziasszonya
mosás előtt kirázta ágyneműjét.
Az utolsó pihét
felkapta a januári szél
és arcomat csiklandozta vele.
Mintha eltévedt
puskagolyó talált volna el.
A Szabadság utca másik oldalán
pufajkás orosz katonák
libasorban, egymás nyomában lépegettek.
Vállukon a nehéz fegyverek
derékszíjukhoz verődve
dobolták az ütemet.
Azt kívántam:
bár bogár lennék!
De nem sikerült az átváltozás.
Nevetésüket, párás leheletüket
mint izgalmas képregényekben
külön rajz ábrázolta.

HÁBORÚS EMLÉK

A csend, szinte fájt
ágyúzáshoz szokott fülünknek.
A felnöttek a kanális lyukán
hetek óta először dugták ki fejüket.
Ketten maradtunk Erzsikével.
A tákolt fapriccsen,
félve bújt hozzám.
Sápadt, hamvas őszibarack arcára
az ügyetlenül elcsattant csóktól
piros foltot festett
a még ismeretlen vágy ecsetje.
Alattunk az erzsébeti
Klapka utcai csatorna
langymeleg vizében,
mit sem sejtve a külvilág viharáról,
sikongva viháncoltak a patkányok.
Hogy ránk mi vár,
nem sejtettük.
Éltünk.
S vaktöltényeit pufogtatta

szívünk átforrósodott géppisztolya.

ÁLOM NÉLKÜL

„A bírhatót ne add el álompénzen”.
(Vörösmarty Mihály: *A merengőhöz*)

Ha az embernek álma, ábrándja sincs
és a didergő magány hóhérkötele
ing feje fölött,
jobb, ha hurkát nyakára húzza.
Tört szárnyú madár gondolatai
agya gumiszobájában
csak tehetetlenül vergődnek.

Költő, szentségtörés a vita Veled,
mégse mondd, hogy
„Ábrándozás az élet megrontója.”

A zord időt, hogy átvészeld,
kell a gyógyító álom,
a háborgó folyót átívelő biztonságos híd.
S ha életben átértél a túlsó partra,
bármilyen megtörténhet.

MEGDARÁLTUK, MEGFŐZTÜK

Mikor már megdaráltuk, megfőztük
a lovainknak félretett kukoricát,
– Csillagot kozák kötötte el,
a másik kettőt a bomba csapta agyon
apa a ropogó téli verőfényben,
a járdákon ottmaradt
térdig érő hóban, jégben,
a szertehagyott szétlőtt tankok,
elhányt fegyverek erdejében,
mint vadra vadászó járt.

S az egyik sarkon,
elkóborolt, keshedt gebére bukkant.
A pincékből, romos lakásokból
összesereglett emberek
nem kérdezték
kié, honnan került elő szegény pára.
Mint éhes hiénák, tépték, marcangolták.
A legyöngült ló nem védekezett.

Vére piros maltert fröccsent,
sikoltása téglaként nekicsapódott
a lerombolt házak tűzfalának.

AZ IDŐ PATINÁJA

Akkor az utcára tódultak az emberek,
és a pesterzsébeti Kossuth szobor bronz arcáról,
mintha lepergett volna az idő
zöld patinája,
a vadgalambok dehonesztáló ürüléke.
Szemébe visszatért az élet,
körbepásztázta a teret,
a Kossuth nótát éneklők
ünneplő seregét.

A szívek sötét kamráiban,
a remény csillárjában elektromosság kattant
és gondolataink lomokkal teli padlója
fényárban úszott.
A riadt pókok a falak repedéseibe menekültek.
Rejtett kacatainkról,
elfelejtett játékainkról
levertük a port.
S koravén arcunkat megszépítő
gyermeki mosoly vonata tutult,
robogott testünk alagútján,
ereink folyóit átívelő hídjain
az érzelmek zsúfolt pályaudvarára.

TAVASZODIK

A tavasz újra mozgósítja
tél verte seregét.
A tulipánok, nárciszok, jácintok
óvatosan kidugták fejüket
a kert biztonságos
föld bunkerjából.

A fák rügy-gyermekei,
ha még kissé sápadt arccal,
de zajos jókedvvel
várták a pillanatot,
amikor kiszabadulhatnak
anyjuk óvó karjai közül.

Fúj a szél,
de nem hozott puskaporszagot.
A győztes hadsereg sehol.
Visszavonultak? Leszereltek?
S hogy ledobhatták magukról
az elrongyolódott egyenruhát,
meleg fürdőt vettek?
A csajkára fagyott,
gulyáságyúban főtt
tábori koszt helyett
szaftos, frissen sültektől,
karsztos házipálinkától, sörtől,
bortól roskadozott
otthon az ünnepi asztal.

Kit nem várt család, asszony?
A maradék zsoldból,
cimborák jóvoltából,
a falu kocsmájában kirúghatott a hámból.
S mindenütt akad szexre hajlandó lány.
Ok is kiéheztek a hosszú,
szerelem nélküli hideg éjszakák után
férfi ölelésre.

SZEGÉNYEK ÚTJAI

A HAZA

A haza gyerekként azt jelentette,
ha megéheztem, anya kenyeret kent,
főzött rám, gondozott,
mosta szennyesem.
És büntetett.
Ha elkódorogtam, elfáradtam,
az este csahos kutyáját küldte utánam,
hogy megkeressen.
Mint tyúkolt dézsmáló rókát
búvóhelyére, ágyba kergetett.

Ó, az álom, a nyár nyitott ablaka.
A lámpát gyújtó hold vitorlás hajó,
a fénycsóvát húzó csillagok
a képzelet berregő repülői.
Exupéry, Verne, Kari May,
Kis herceg, Némo kapitány, Winnetou.
Olvasmányaim, vágyak, ideák.

Felnőttként a haza?
Kenyérért munka, kötelezettség.
Angyalszárny helyett
pányva, kölönc.
A szebb, gazdagabb világból
dróttal kerített, szűk karám.
A haza isten. Élet, halál ura.

Szent föld.
Érte sebesülsz, elesel?
Vámpírként
belőled táplálkozik, véred issza.
Hit, eszme, hűség,
nemes cselekedet?
Sírodhoz jel,
dülöngélő, porladó fakereszt.

KÖDÖS ÚT

Ősz szötte, átláthatatlan ködben
tapogatunk a semmiben.
Hol, merre található a biztonságos út,
amely elvezet a város, a ház,
az otthon melegéhez?
A nyálkás hálóban fennakadva
bogárként vergődünk,
s önmagunkat kötjük gúzsba.
A háttérben az uzsorás nap
pókként lapul, pénzén trónol.
Arany fonalát ha felénk dobja,
nem mentőöv, hóhérkötél.
Érzéketlenül nyakunkba akasztja.

FUTÓHOMOK

*„Hallottam sírni a vasat,”
(József Atilla: Eszmélet)*

Azt mondták,
vas és acél országa leszünk.
A szegényes szoba konyhák helyén
magasba törő házak,
kohók kéményei
az ég kék palatáblájára
felírják nevünket.
De mint ügyetlen kisdíákok,
pacát ejtettek az irományra.

Korom és füst, törékeny fénysugár,
hiába kaparászik
az elnémult öntőcsarnokok
ablaküvegein.

Homokot hord a történelem szele.
Rosszul épült piramisunkat
jobb, ha betemeti.

A SOROKSÁRI KOMPNÁL

Fodrozza a szél csipkéit a Kis-Dunán,
billeg a komp jobb és bal partja között,
kacsák buknak a vízbe a halak után,
a sás közé már december költözött.

Nem hallani a nyár harsány hírnökeit,
a békakruttyogást, gyerekzsivajt,
papírsárkányukat égig nem eregetik,
s a horgászok nélkül a táj kihalt.

Magányát vigasz nélkül siratja a fűz,
az elnémult halászcserda előtt,
sarokban áll a bogrács, hamuba fűlt a tűz,
székek és asztalok sora összedőlt.

Állok a csendben, csak a víz fecseg, locsog,
ki tudja, mit kell elmesélnie?
Nedvesíti haját a parti fű, s a homok
reszket, nehogy egy hullám elvigye.

CSODÁLAT

Csodáltam a munkást,
ahogy a rozsdás vasból
az esztergán, vagy a marógépen

formálódott keze alatt
a bonyolult alkatrész.
Ahogy a forgács
szép halállal tekeregve
a földre hullt.

Mint eső után
a tiszavirág életű szivárvány
alábukott
a megsemmisülés tengerébe.

Szobrász nézi, tapogatja úgy
a márványban rejtőzködő
Venust, gondolkodó embert.
Azt kívántam,
bennem is olyan lánggal
dobogjon, lobogjon
az alkotás vágya,
mint a vas megformálójában.

VASEMBER

Mint a smirgli,
durva és mogorva volt.
Nem ismert tréfát,
a munka megszállottja volt.
Akár a templomharang,
percnyi pontossággal
kondított misére,
ütötte a vasat kalapácsa.

Kezében az oxigén
és disszugáz kígyói
engedelmesen sziszegtek.
Lángnyelvükkel marták, hasították,
hegesztették,
a vastag acéllemezeket.

Erejét – mást se – paraszti őseitől,
makacsságát a parlagon hagyott
földtől örökölhette.

Büntetésből tettek mellé
kisegítőnek.
Hogy megtanuljam,
mi a munka!
Nem álmodozás,
hiábavaló rímek faragása.
Keményen sújts oda

az engedetlen, vagy némán
tűző anyagra!

Kegyetlen, vastörvény!
Erre felépítheted
tétovázó életedet.

Vasember, Józsi bácsi,
ötvenhatban
összeomlott,
mint rosszul hegesztett
vasszerkezet.

Eltűnt, többé nem látta senki.
Kezéhez szokott szerszámai
a hideg műhelyben
magányosan dideregtek.

SVIHÁK VOLT

Nagy svihák volt Gabi bácsi.
Úgy billegett az üzemben,
mint ócska vasladik
a hullámozó Balatonban.

Adóssága kígyói
Laokoónként szorították.
A „ló” volt a szenvedélye,
íróasztalán az ügyiratok alatt
lapult a Turf legfrissebb száma.

Ki nem ismerte, azt hihette,
órákig munkájába temetkezik.
Holott az újság tippjeit böngészte.

Ha ritkán nyert,
másnap reggel,
mint cigány göthös gebéje,
korgó gyomrát teletömte.
S mivel leszokott az evésről,
beleit a gáz görcsösen feszítette.

S egész nap,
mint roncstelepre való autónak,
a rossz porlasztástól
durrogott a kipufogója.

A MÚLT BUBORÉKA

Álmomban gyakran visszatér a múlt.
A gyár öltözője,
a lakattal zárható vasszekrény
s benne az olajtól, izzadságtól
merev bakancs, a munkaruha.
És akik ott készülődés közben,
durván,
de harag nélkül viccelődtek.
Ijedten rebbentek össze
az elavult fürdő
sápadt zuhanyrózsái,
csöpögő vízcsapok,
meszelt fal penészvirágai.

Nem tudom, e kusza korban
mire jutottak?
Folyik-e a régi frocli?
Vagy magányosan, az asztal
viaszos vásznára könyökölve
cigaretájuk füstjébe,
emlékeik meleg takarójába burkolóznak.
S a kocsisborban, a fröccs buborékában,
mint jósnő a gömbjében,
sorsuk miértjét kutatják?
Ahogy én is
versem kártyalapjait kevergetve
keresem a cinkelt, nyertes, piros ászt.

TETOVÁLT SZÁMSOR

Gyorsbeszédű, sovány emberke volt,
mintha kevés ideje lenne
és sok a mondandója.
Szép tavaszi nap volt,
a gyár poros, aszfaltos utcáit
tisztára mosta a hirtelen jött eső.
Jókedvű rigórikkantásnak tűnt
a mozdony füttye.
Az áruval megrakott vagonok
úgy elbambultak, hogy nekiütődtek
az előttük levőknek.
Nem győztek bocsánatot kérni.
A felhők mögül előbújó napnak
kopasz feje
izzadtságtól gyöngyözött.
Mint anyja öleléséből

a nyugtalan gyerek,
lekíváncozott rólunk a kabát.
Rövid ingujjunk alól
sápadt zászlórúdként
bukkant elő végtagunk.
Társam vékony karján tetovált számsor
éktelenkedett.

ÜNNEP, FELHANGOKKAL

Hol van március,
gyermekkorom rövidnadrágos,
zászlólobogós idusa?
Kabát kell,
vacogok, ha kigombolom,
nem fűt lelkesedés.
Mellemen a megöszült szőr
menekülő macskaként
ingem alá bújik.

A Múzeum-kertben összegyűlt,
megosztott tömeg
egy része imaként skandálja
a „rabok tovább nem leszünk”-et.
Mások pfujolnak, kereplőt tekernek,
szidják a rendszert.
A népvagyonból meggazdagodott,
régi pártvezérek,
új kapitalisták
a díszhelyen feszítenek.

Néhány nemzetiszínű zászló
ernyedten fityeg,
az árpádsávós lobogóknak
mintha kedvezne az időjárás,
nem lankadnak.
Mint legyek a tejbe,
belerondítottak ünnepi hangulatomba.
Gazdátlan kutyaként
sompolygok fától-fáig,
saroktól-sarokig.
Szorongva, szimatolva keresem
a hazavezető, helyes utat.

ŐSZI TÁJKÉP

Az ősz szépségéről kellene verset írni,
festő ecsetjére kívánczó tájról,
Levélkönnyeit hullató fákról,
a kertek szomorúságáról,
a virágok búcsúzkodásáról,
hiszen legalább egy évig nem találkoznak.
A szemlátomást megöregedett napról,
ahogy magányosan, sántikálva ballag
s aludni tér a koránfekvő baromfikkal.
Hol van már a haragja, izzó lándzsái,
amivel félelemben tartotta földi alattvalóit?

S ha jön az este s az ég tágas ablakát
nem függönyözi el, mert látni akarja
a csillagkarnevált,
a Tejúton felvonuló, fellobogózott
királyi hintót, a Göncölszekeret,
rajta a vidám, bámészkodóknak integető,
kiöltözött udvarhölgyeket.

Az ősz szépségét kellene dicsérnem.
Tokaj, Badacsony és más szőlőtermelő vidék
szorgos népének szüretelését.
Az erjedő musttól megrészegült szél
dülöngélését, hangos kornyikálását,
aki mint rosszcsont kölyök,
botot húz végig a házak utcai léckerítésén,
hogyan bosszantsa az ebeket.
Mire a kutyák vad csaholással válaszolnak.

De mi az a vörös az ég alján?
A pincemester ügyetlen volt,
és hatalmas hordóból vörösbor ömlött a szőlősor
barázdáiba?
Vagy a váratlanul megbokrosodott lovak
felborították a Göncölszekeret,
és vér folyik a Tejút kövein?
Bárcsak ne lenne igaz, és ez az este is
épp olyan békés, hétköznapi maradna, mint a többi...

HA MEGNŐNEK AZ ÁRNYAK

Nyári alkonyaikor,
mikor még melegen süt a nap,
és megnőnek az árnyak,
a fák, házak, hegyek nem félszemű Küklopszok,
békés óriások,
kikkel az ember egyenrangúan parolázik.
Hiszi, nagy tettekre képes.

Se pénz, se hatalom nem győzi le.
Csupán karját lendíti,
s jótékony vihar kerekedik,
elpusztítja a gonoszt, az uralkodni vágyót.
Szelével kisöpri a városok fertőző szennyét,
megtisztul a víz, a levegő, az élettér.
Megváltozik a világ,
megváltoznak a föld terméketlen sivatagjai.
A tengerek tevői, a hullámok,
békésen cipelik az óriás tankhajók
gyógyszereit, élelmet szállító rakományait.
A képzelet visszaadja Ikarusz szárnyát,
hiába emelkedik napnál magasabbra.
Sértetlenül eljut kolumbuszi elszánt kíváncsisággal
az űr ismeretlen tájaira.
S akkor sem keseredik el, ha jön az este,
és törpévé töpörödnek az árnyak,
s a sóhajtástól összetorlódznak a bárányszerű felhők.
S riadt bégetéstől hangos az ég,
fellángol, cikázik, a félelem parazsa.
Felperzseli az ember képzelte szebb világot.
Tudja, új nap virrad, s újból megnőnek az árnyak...

KAVICSOK

Csikorgó kavicsokon járok,
a házak tűzfalai
csikorogva visszhangozzák.
Ki régen szegény volt, most is az.
Hiába surrog az idő homokórája.
Nem változik semmi?
A természet is váltja
szegényebb és gazdagabb évszakait.
A tél hidege ellen
az elvetett mag a földben meghúzódik,
hogyan napfényes tavasszal előbújjon,
versenyezzen
a magasban szárnyaló pacsirtával.

FECSKÉK HAZÁJA

Fecskék az eresz alatt
vígan csiviteltek,
talán azért, mert hazát ti választotok,
s ahol rossz az időjárás,
keményebb az élet,

onnan más tájak felé repültök?

Nekem nincs szárnyam,
az álmok vizén siklana vitorlásom,
de kedvezőtlen a széljárás.
Az ébredés kijózanító horgony,
rabláncként fúródik a homokba.

Fecskék az eresz alatt,
ahogy nézlek benneteket,
az öröm lámpást gyújt
estem magányába.

PÁNIK

Micsoda pánik, kétségbeesés,
ravatal előtti csend,
tömjénillat a bankok, a tőzsdék,
a kapitalizmus cifra palotáiban.
Kihez szól a gazdagok fohása?
Isten a lenézett, megalázott,
nélkülöző szegényeknek ígerte
a mennyek országát.
Most tékozló fiúként
térdre hullva könyörögnek?
Sámson fejükre döntené
pogány katedrálisaikat.

ÁLDOZATOK

A szmog szennyes vizében ázik
az ég elhasznált lepedője.
Este a csillagok helyett
gyulladásos szemű lámpák pislognak.
A megélhetés, a gondok zsúfolt
utcasarkán falhoz szorulva,
tétován állok.

Mint Afrika szikkadt szavannáin
a szomjazó bivalycsorda,
dübörög a felbolydult város.
A bankok légkondicionált
lombos fái, bokrai alatt lapulnak
a zsigerre éhes nagyvadak.

A RÉMSÉG BALLADÁJA

Holt tenger, kietlen, szétrohadt kikötő.
Bezárt kocsmák, szállodák.
Kunceaft nélkül maradt,
kihalt piroslámpás ház.
Néhányuk hasukban zabigyerekkel,
megfertőzött vérrel víznek mentek.
A merdek sziklán világítótorony.
Reflektora vak, nem működik.
Mindössze viharlámpa pislog.
Fényétől, a párás, ködös éjben
orrig sem látni.
Nem létező hajó
nem létező kapitánya
tőle zátonyra futna.
Ez a világvége,
a magány bástyája,
az ember utolsó menedéke?
S ottfelejtett őre vagyok?!
Elfújom a lámpát. Minek égjen?!
Álomtalanul, fekszem a faapriccsen.
Az eszelős tenger csontja reccsen.
Fejét sziklába veri.

FELTÁMADÁS

A vihar süket Bachként orgonái.
Fúgái, staccatói megrezegtetik
az ég festett ablaküvegeit.
A homályos templomhajóban felállított keresztre
felszögeit Jézus
a gigászi hangszer sípjaira megremeg,
életre kel.
A vasszögek kihullanak vérző,
átlyukasztott kezéből.
Csörömpölve elgurulnak.
A világ ókori urai,
a római katonák elejtik
szerszámaikat, fegyvereiket.
Dárdáik mélyen a földbe fúródnak,
s fákként gyökeret eresztenek.
Az Emberfia leszáll a durva ácsolatról.
A miséző pap hitetlenül
behegedt sebeit tapogatja.
Szelíden félretolja az ighirdetőt.
A térdeplő Mária Magdolnát felemeli,

kilép vele a fényárban úszó kapun,
és elindulnak
a hamisíthatatlan történelem
kétezer éves
poros, köves útján.

TÉLI MESE

Dideregnek az erdő fái,
az uzsorás idő
mindenükből kiforgatta őket.
Tanácstalanul ácsorognak.

Éhes macska, kivert kutya
most az egyszer félreteszi
ősidőktől tartó gyűlölködését.

A kukákban, ünnepek táján
több az ételhulladék.
Bőven jut mindkettőjüknek.

Pamut gombolyagot görget a szél.
A fák dermedt ág-kezükbe
kötőtűt fognak.
Meleg vállkendőt horgolnak belőle.

A kutya kunyhót ás a hókupacba.
Mindketten elférnek benne.
Összebújnak, egymást melegítik.
A baj szorgalmas kovács,
a rideg vasból
életre szóló barátságot kalapál ki.

Hold anyó elnyűtt foteljában ül.
Ablakából nézi, hogy csillag unokái
az ég befagyott taván csúszkálnak,
kacarászva kergetőznek.

ÚTSZÉLI FÁK

Útszéli fák, mint céda lánykák
ücsörögtök a város zajos forgatagában.
Mit reméltek, mire, kire vártok?
Rég nincsenek mesebeli, álruhás királyfik,
kik a szegénységből
kiragadják Hamupipőkét s pompás esküvő után,

maguk mellé ültetik
a díszesen faragott tölgyfa trónra.

S ti, mégis görcsösen ragaszkodtok,
kapaszkodtok olajos, beton ágyatokhoz.
Nem kell hozzá jóstehetség,
a fagyos, téli éjszakákban
együtt vacogtok az árva csillagokkal.
A járművek bűzös kipufogógáza
megmérgezi tüdőtöket,
elfonnyasztja gyökereteket.
S a nyári nap kő és acél katlanában
tüzet rak kiszáradt élettetekből.

DÉLUTÁNI FÉLREÉRTÉS

A piromániás nap felgyújtotta
az ég gondozott kertjét,
s lángra kaptak a fák, a növények.
A bárányok egymást lökdösve,
beleugráltak a tó vizébe,
de az bugyborékolva forrt.
A kerge jószágok ettől úgy megijedtek,
hogy bégetve, bogyóikat szórva
szélirányba futottak.

A verebek, mint éhes utcakölykök
azt hitték, ízletes magokra leltek,
s falánkan egymás elől
csipegették a drazsénak
látszó trágyát.
Furcsállották, de semmi pénzért
nem mondták volna el tévedésüket.

Az arra kószáló kutya
a madársereg közé vetette magát.
A holló és a róka mese ismétlődött meg,
azzal a különbséggel,
hogy itt sajtról szó sem volt.
A lövedékeknek beillő golyóbisokat
a riadt verebek kiejtették csőrükből,
és akaratlanul megszórták vele
a rájuk rontó négylábút.
Az eb pörgött, magasba ugrált,
de egyet sem csípett el közülük.
Dühében nagy ívben meglocsolt
egy bokrot, majd hátsó lábával
vadul kaparta a földet.

Közben a nap elmenekült
a helyszínről,
s elbújt a közeli hegyek mögé.
Szerencséjére a tűz is kialudt.
A kutya, mivel gazdája
nem iskoláztatta, buta maradt.
Azt hitte, ő oltotta el a lángokat.
S mint a tűzoltóautó,
vonyíkolva rohant haza.

KIPUKKADT NAP

A domb mögött a nap
a fák ágaiban
mint kisgyerektől megszökött
színes léggömb,
madzagjánál fennakadt,
így, nem sokáig élvezte szabadságát.
Sőt, ahogy rugdalódzott,
szabadulni akart,
a tüskék kilyukasztották
s hangos durranással
kiszállt belőle a gáz.
A ijedségtől a kíváncsiskodó felhők
előbb elsápadtak,
majd mikor rájöttek, mi történt,
a nevetés pirosra pingálta arcukat.

GONDOK LEPEDŐJÉN

Ti, kik szegényes szalmazsákokon,
tákoltsapriccseken zsúfolódtok
és szobátok nyomasztó mennyezete alatt
a gondok nyirkos lepedőjén alszotok,
mint jóteknő tündér,
suhogó szárnyammal
fásult arcotokat meglegyinteném.
Legalább most mosolyogjatok.
De nincs varázserőm,
önmagammal is viaskodó emberként
látom sorsunkat,
jövőtlen jövőtöket.
Megperzselődött, hulló csillagokból
álompárnát teszek
békétlen fejetek alá.

BOLDOGAN, EGYEDÜL

Olcsó ruhában,
kissé félretaposott cipőben
járta a fényes kirakató üzleteket.
Kopott táskájában félve lapult
soványka pénztárcája.
„Mi lesz, ha fizetni kell?” –
rettegve gondolt rá, s tolvajként
bújt a rekesz mélyére.
De ettől nem kellett tartania.
Gazdája jól sáfárkodott
a ninccsel.

Járta a várost.
Bőven volt szabadideje,
mióta felnőttek a gyerekei
s férje „eltávozott”.

Egyik villamosról a másikra szállt.
Csilingelt, zörgött alatta a jármű,
tolongtak körülötte az emberek.
Erezte kölnijüket,
testük páráját.
Figyelte beszédjüket,
lereagálta mozdulatukat.
Mosolygott, elszomorodott.

Szabadon utazott
a sehová országban,
a sehová városban.

A hirdetőtáblákon posztterek,
színes tájak, bikinis lányok,
luxus szállodák,
felhők közt suhanó repülők.

EZEN A NAPON

Ezen a napon, csak arra emlékszem,
a kert virágai nekem illatoztak,
a zajos verebek a villanydróton
röpke életükben,
talán most az egyszer
csendben ültek.
A rigó előbb félszegen,

majd egyre hevesebben
a fa tornácáról kihajló kedvesének
szerenádott adott.
A vaksi pocok is előbukkant
sötét, földalatti világából.
A pillangók összebújtak
a durva, iszákos darazsakkal.
Bár csak alkonyodott,
a hold pazarlón lámpát gyújtott.
A szél arcom gitárját pengette.
Kóbor zenészként kísért
a titokzatos Lohengrint.

ÚT A SZÍVEKIG

Ti utak, fáradsággal megépített utak,
a szabadság örömtől zubogó,
szénfényű patakjai.
Szép tájak,
ismeretlen városok,
üdítő élmények felé vezettek.
Kiragadtok a hétköznapiak korán öregítő
szürkeségéből,
a megélhetés, a munka malomkövei alól.
S mint érett kalászból a búzaszemek,
ha jön az aratás ideje,
szétszóródunk és vidámsággal telnek meg
a kék egű, tetőnélküli hemberek,
hegyek zöld lankái,
rubin ékszer viselő tavak partjai,
a folyók bekötetlen szájú zsákjai.

Ti utak, mikor vezettek el
az isten háta mögötti falvakba,
az emberibb élet után vágyó,
magányos szívekig?
Mert csak akkor kondulhatnak
hálaadásra az elnémult harangok.

MORZSÁK

Vedd le a múlt ázott esőkabátját,
süt a nap,
szerető asszonykéz
a szél.
Ne lökd el,

hagyd, hogy megöleljen,
csókjával becézzen.

Köpd ki a gondok
íztelen rágógumiját.
Nincsenek boldog órák,
csak hulló percmorzsák.
Ezt csipegetik
az árnyas fák alatt ülő
bölcs öregek.
Megbecsülik az időt.
Az elkongatottakból
csak illatukra emlékeznek.

Örülj te is
a tér, a villamosmegállók
kolduló madaraival.
Jól érzik magukat
a város nyüzsgésében,
a felmelegedett aszfalt,
ha jön az este
és kihűl, megőrzi
lábuk lenyomatát.

A NYÁR KAPTÁRA

A nyár kaptárából mézet perget a nap.
Az édesszájú fák ágaikat nyalogatják.
Az emberek nem nézik az eget, a házakat,
izzadtságukat törülgetik.
A villamos és buszmegálló
modern csatatér.
Talpalatnyi helyért is küzdelem folyik.
Körülöttük hontalan, kolduló vadgalambok
lesik a pillanatot,
mikor hull a földre kenyérmorzsa,
gyorsan bekapható ételmaradék.
Csak az élelmes, törtető, társukat letipró
madarak maradnak életben.
Ez nem a békesség földje, városa, tere, utcája.
Picasso fehér galambját, köztük hiába keresed.
A rendszer urai jól kitervelték, hogy az ember
a megélhetés viharos szigetéről
gondolatban se kalandozzon
békésebb táj felé.

SEGÍTSÉG

Nézz szét.
Bűzös szél hiába zörgeti
a nyomor bádogviskóit.

Nemzedékek, mint leprások,
a kitaszítottság völgyében
nőnek fel
Sorsuk születésükkor
megpecsételődött,
évezredek óta nem változik.
Mint mocsárban nőtt,
halálra ítélt erdő, kiszáradt,
recsegő águkat
könyörögve feléd nyújtják.

SZÉLKAKAS

Jókedvűen csikorog a szélkakas,
messzire hallatszik rozsdás zaja.
Vidám, az a dolga, hogy perdüljön,
forduljon a széljárás szerint.
Az mégsem járja, hogy a változó szél
mindig szembe fújjon,
észak hidegét hozza.

A szegény ember melengető
szelj árára várna,
hogy vackából kibújhasson,
s bolhaként csípő,
vérét szívó rosszkedvét
kirázhassa magából.
De hiába tűr,
hiába tekint ki
huzatos lakásának ablakán,
a változó időjárás nem neki,
a szélkakasoknak kedvez.

SZEGÉNYEK ÚTJAI

Ha tehetném, elhordanám
a Tejút csillogó csillag köveit.
S kiraknám velük
a szegények kitaposott, gödrös útjait,
hogy magányos vak koldusként

ne botorkáljanak
az elfüggönyözött ablakú,
kormos ég alatt.
S mint szelíd őzek,
egymást bátorítva
eljussanak a vadorzók, a tigrisek
vérengző völgyéből
a fénylő sztrádán
a béke városába.

GÚZSBAKÖTVE

KISVÁROSI „MULATÓ”

A kocsmá áporodott szaga
kiszűrődik az ajtón.
A szűk helyiség zsúfolt,
az asztalokon üvegek, poharak sokasága.
A fagott mormogású lármába
olykor belerikolt
a nők sikamlós klarinét kacagása.
E fals zenét a megivott szesz
komponálja zeneművé.

Akik itt szórakoznak törzsvendégek.
Eszükben sincs, hogy Pestre,
drága mulatóba menjenek,
más szórakozást keressenek.
A cimborák, az ital, a jól ismert hely,
mint pék a kalácsot
baráti társasággá fonta őket.

Kint, az utcán a kerítésnek
hányavetin nekidöntött kerékpár
belefárad a várakozásba,
földre huppan. A fájdalomtól
küllője, sárhányója összegörnyed.
Megvakult macskaszeme
teli megy homokkal.

Az ég bánatát nem titkolja,
könnye arcáról leperreg.
A parkoló, kimustrált autóknak
horpadt, rothadt a karosszériájuk,
mint ajtózárt feltörő tolvaj,
az eső könnyedén
behatol az utasterükbe.
Közömbösen tűrik.

Már hozzászoktak a durva bánásmódhoz,
ha valami nem működik,
a szidás mellett
rúgást kapnak a lökhárítójukba.

Bárhogy változik a világ,
jöhet nyár, tél,
gyorsabban foroghat a Föld kereke,
ez nem zavar senkit.
Esténként, így zajlik az élet
a kisvárosi „mulató”-ban.

ÁCSORGÓK

Ázott verebökként gubbasztanak
a posta előtt.
Mintás, hosszú szoknyájuk fodra
dideregve tocsog
a hajnal tócsáiban.

Gyerekeik majom ügyességgel
másszák a korlátokat.
Pörögnek, forognak,
cipőjük kibomló fűzője
siklóként siklana a járda
horpadásaiban összegyűlt
pocsolyába,
de a csomó nem engedi,
hogyan megszökjenek.

Száraz faágként reccsen
a nyítt nadrág,
kilátszik a bőr,
a comb soványsága.

Mikor jön a postás?
A kicsik arcában kérdő mécses.
Az éhségtől pislog szemük
sötét kanóca.

A járókelők kikerülik őket.
Szánalom, közöny, felháborodás?
Sietve odébbállnak.

A sarkon pékautó csikorogva fékez,
motorja frissen sült kenyér illatú.

UNALOM

Várom a tavaszt, a rügyfakasztót.
Helyette havas eső macskaként
kaparássza ablakom.
Hiába tömi nedves fával sárga,
ódonmintás cserépkályháját a nap,
a tűz nem lobog,
nem melegít. Füstje, bűze,
mint tévében vetített melodráma,
csípi szemem, orrom ereszen
pötyög a nátha.

Akárcsak a Nagykőrösi úti
vasútmegállóban
az agyonfirkált, csúful megrondított
vagonokat húzó, dízelmozdonynak.
Rég roncstelepen,
vagy múzeumban volna a helye.

A padok közt kiolvasott, gyűrött újság,
padlón hever.
Részeg utast zavaros álmából
a fék csikorgása riasztja fel.
S hogy kábán leszállt, nyűtt cipője
borzongva tocsog a sárban.

TÁGRA MEREDT SZEMMEL

Nem kell hozzá rossz álom,
szemem, tágra mered.
Mint gumiszobában
a bolondok,
a kapitalizmus százfejű
állatával küszködöm,
hiába tépek le néhányat,
mint eső után a gomba,
újak nőnek helyette.

Torkom szakadtából
segítségért ordítok.
Nem ápolók,
feketébe öltözött örök
magasba emelnek.
Lábam propeller.
Ha felpörög,
kirepít börtönfalam
rácsos ablakán
a fák fölé, a földön túl,
a galaxisba,
ember nem lakta,
golyóbis felé.

Gúzsbakötve
mozdulni sem tudok.

TÜZES KATLAN

Mint vulkán kráterében a magma,
katlanában fortyog az emberiség.
A tőke ördögei
táplálják alatta a tüzet.
S járják mámoros haláltáncukat.
Hiszik, sértetlenek,
istennél hatalmasabbak.
Mégis lehet,
féktelen gögjükben
mint fanatikus,
öngyilkos merénylők
óvatlanul felrobbantják
e dantei purgatóriumot.

MORGOLÓDNAK

Kevés a profit,
sok a szegényember.
Morgolódnak, mozgolódnak
az olajbárók, pénzmágnások.
Üveg palotáik, kártyavárac.
A legkisebb fuvallatra,
sóhajtásra összedőlhetnek.

A mammon templomában
siratóasszonyok,

ravatal előtt
térdepelnek.

Miért teszitek,
balga népség!
Júdás pénzért?
Inkább vígan dalolnátok,
és dicsérnétek a Példaadót,
ki egykoron
kizavarta Isten házából
a kufárokat.

Őt sirassátok, őt dicsérjétek,
a tiszta Embert,
hogy kétezer éve mégsem
hiába halt meg.
Sírján ne krizantém,
reményből font koszorú illatozzon.

SZENNY ÉS MOCSONK

Eső veri ablakod,
mint kifestett szemű nő, ha elsírja magát,
fekete lé folyik arcára.
Ketrebe zárt vadállatként
bömbölve jársz a négy fal között.

Szabadba, őserdőbe vágyódsz,
friss, tiszta levegőre.
De már régen nem az.

Nézz ablakodra,
honnan-e piszkos folyadék?

A Földet, mint húst a prézlibe,
bolond szakácsok, a világ urai
liszt, tojás helyett
homokba, sárba panírozták.

A Teremtő belátta szörnyű hibáját.
Mosdatná szülöttje piszkos arcát.
Ordít, kapálódzik, vadul ellenáll.
S a vizet szertefröcsköli.

Ha kimész, bemocskolódsz.
Bent, tollpihe lassúsággal
lep be a szenny.

NINCS IHLET

Várom a megváltó ihlet elefánt
lábú dobbanását,
melytől megremeg a föld,
a házak vakolata megreped.
A fákat hiába rázza
a részeg, kötözködő szél,
némán tűrik gorombaságát.

Melytől a villamos megállóiban,
a bizonytalan sorsú,
munkába tolongó emberek
szívéből, mint mosógépben,
a szennyes ruha,
a harag, a gyűlölködés,
a szorongás,
tisztá érzelemmé,
illatos mosollyá facsarodik.

S a szmogtól szürke, hályogos ég
ibolya szemébe újból visszatér a fény.
Illan a gond pizska,
kéményekből, járművek kipufogóiból
tekergő bűz, vaksi korom.

Dobhártyám rezzenetlen,
surranó egér léptét se hallom.
Isteni sugallat?
Megtisztuló világ?
A galaxis álmosan,
feneketlen száját tátja.

ÉJJELI BAGOLY

Éjjeli bagolyként
a tél kopasz fáján kuvikolok.
Elcsendesült a város,
néhány munkából hazaigyekvő
gyalogos caplat a kihalt utcákban.
Cirkáló taxik reflektora késként,
recsegve, ropogva vágja
a korán ébredt pékek,
a sötétség frissen sült kenyerét.

Nem kérte tőlük senki,
csupán az utcák lámpái virrasztanak,

olykor észre sem veszik,
hogy elbóbiskoltak,
de felrázza őket a kötelességtudat.

A házak ablakai
halak meredt, üveges szemei,
nincs bennük fény.
Piros, cseréppikkelyes testük, a házak,
mozdulatlanok.
Élnek, halnak,
vagy csak lakóikkal együtt
a csobogó vízi világban békésen alszanak?

Holnap reggel, ha csörömpöl a vekker,
minden kezdődik előről.
A modern munka rabszolgái,
a bankok, hivatalok, üzletláncok,
gyárpiramisok, a termőföld barázdáinak
útvesztőiben keresik a fáraók kincsét,
de azt a tőke rafinált kalandorai
régén elrabolták.
Csupán értéktelen limlomot,
könnyen szerezhető kacatot
hagytak hátra.

CITERA

Áll-e még a dülöngélő vályogház
a község szélén?
Lakója – látogatásomkor –
az ágyat nyomta.
Egykor a víg nótás,
soltvadkerti Józsi bácsi
maga faragta, díszes citerájával
lányos házakban, kultúrotthonban,
kocsmákban muzsikált.
Ám a hangszer dróthúrjai
meglazultak,
a rozsdától berekedtek.
Régen nem pendült rajta
szerelmes magyar nóta,
padlót koptató csárdás.

Egy nap csomagot hozott
a postás.
Az öreg, végső akaratából,
hangszerét rám testálta.
Úgy gondolta,
szebb, igazabb lesz a vers,

ha a sokat megélt
citeráján pengetem ki.

NE VÁGTASSATOK

Hóha, hó! Ne vágtsassatok paripáim!
Rövid már az út előttünk.
Ne vágtsassatok! Lassítsatok!
Hadd nézzem még az útszélén nyíló
vadvirágokat,
a kiszáradt árokparton kucorgó,
csípős csalánbokrokat,
a rét tüskés szamárkóróján
pihegő, elfáradt pillangókat,
a falánk teheneket, ahogy
a tejtől elnehezült tőggyel
nekihasalva kérődznek.
Farkukkal csapkodják a pimasz
bögölyöket.
S a városok, mezők koldusai, a verebek,
nem hiába várakoztak,
trágyájukból jóllakhatnak.
Hadd higgyem, a délibábos táj
valóság, nem elvarázsolt fény
és árnyjáték.
S a nap, tüskés olajág helyett
barkából fon glóriát fejemre.

HONTALANUL

Hontalanként e hazában
a jövő kudarcos kövén botorkálok.
Rongyos tarisznyámban
papírra firkált versfoszlány,
tört hegyű ceruza lapul.

Se pénzem, se szolgám,
Rocinantém soha nem volt.
A ma dulcineái nem nekem,
szállodákban, éttermek előtt
valutáért árulják mű kegyeiket.

Agyam csalános árokpartján,
csalódott Don Quijoteként
álmatlanul forgolódom.
Ablakom sötét,

a hold felhő mögött lapít.
Vezérlő csillag távoli űrben bolyong.
Valahol, erdő mélyén
bagoly kuvikol.

GÚZSBAKÖTVE

Mint sóvár kisgyerek,
ácsorogtál a kapitalizmus
csillogó kirakata előtt.
Azt hitted, e díszes bolt
soha nem nyílik meg előtted.
Most beléphettél,
s a földi jót, mit kínál,
megveheted.
Ürítsd csak, ürítsd ki zsebed,
búkszád tartalmát,
s ha elfogy a pénzed,
akkor se bánkódj,
vidd hitelbe! Majd megadod!
Észre sem veszed,
hogy vágyad rabszolgája lettél.
Ingoványos talajra léptél.
S könnyelműséged mocsara fölött
gúzsbakötött sorsod
varjúi kárognak.

„KESERVES FÁKLYA”

(Tamási Lajos emlékére)

Keserves fáklyád kihullott kezedből,
bár majdnem tövig égett,
paraszából újat gyújtok.
S lobogva, dobogva, lélekszakadva
viszem előre.
Sorsunk alagútjában
kell a fény, ha gyenge is,
hogy tovább jussunk.
A sötétben, hol most tipródunk,
mint a bűzös, langyos csatornavízben,
patkányok lubickolnak,
éhesen lesik az alkalmat,
hogy vérünket szívják,
bokánkba harapjanak.
De a fénytől diszkóinak,

meghátrálnak, mint ördög a kereszttől,
tömjénfüsttől.
Korai még, hogy abban bízunk,
elértük az alagút végét.
Zsákutcák sora vezet félre minket,
sokunk hite, ereje fogytán,
ha gyors a tempó, a fáradtakat,
kétkedőket cipelnünk kell.
Mit sem ér a szenvedés,
a nélkülözés,
ha a fáklyavivőket
társai nem követik a szabadba.

REGGEL

Bárhogy sompolyog a reggel,
s lámpát oltanak az égitestek,
felébredsz matatásukra,
s bosszankodsz,
mert nem emlékszel
álmodban merre jártál.

A fürdőszobában
a fogkrém, a szappan,
s a csapból folyó hidegvíz,
lehűti
medréből kitörni vágyó
véred.

Kenyeret kensz,
párizsit szelsz,
gyufádtól a tűzhely
lángkígyója szisszen,
s forttyog a kávéfőző.
Kuba cserjéinek termését
ismeretlen munkások
kontinenseken átröpítve,
csészédbe lötytyintik.

A rádióban zene szól.
Gitár és rumbatök
ritmusára,
lábad mozdul s képzeletben
derékon ragadod a lányt,
aki szedhette,
s tekintete olyan csábító,
mint a fénylő babszemeké.

GITÁR ÉS SZAMBA

És szól a zene, reggeltől estig,
víg és szomorú dal,
ahogy parancsolja a szív,
a szél, a felhők, az ég madarai,
a dohányföld,
a szivar füstje,
a fehér rumos koktél,
Hemingway kedvenc itala.

Táncról, vágytól,
izzadtságtól fénylik
a lányok feszes teste.
Meztelen talpuk csókja csattan
az utcák bazalt kövezetén.

Megkopott a gitár lakkja,
az is, aki pengeti.
Azt reméli,
üzenetüket
a Karib-tenger postása
más földrészekre elviszi.

Így jutott el hozzám.
Gitár és szaxofon
illik egymáshoz.
Hangszerem faágként reccsen
a süket éjszakában.

ÉLHETŐBB VILÁG

Ne dobd el hangszered,
kapaszkodj bele,
mint kapa az emberbe,
ember a kapába,
hogy szőlőskertjében
kiirtsa a gatz.

Játssz rajta tiszta szívvel.

A nóta
szomjazó madarak
forrásvize.
Tévelygő emberek
iránytűje.

A képzelet
álomhajó.
Szélben feszülő vitorla.
Hagyd, hogy elragadjon
a csúszómászók,
húsevő halak,
a hétköznapiok büzlő
mocsarából.

Élhetőbb világba visz.

ISBN 978-963-06-7200-9
ISSN 1216 – 1816

Felelős kiadó a szerző

Felelős szerkesztő Tabák András

2009 Vasas-Köz kft nyomda
Felelős vezető Badó Géza

Terjeszti a Könyvellátó Közhasznú Társaság
